

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

IZVJEŠĆE

**O RADU STALNOG POVJERENSTVA
ZA PROVEDBU INTEGRACIJE STRANACA U HRVATSKO DRUŠTVO
U 2015. GODINI**

Zagreb, lipanj 2016.

I. UVOD

Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo (u daljnjem tekstu: Stalno povjerenstvo) osnovano je na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 4. travnja 2013. godine *Rješenjem o imenovanju predsjednika i dijela članova Stalnog Povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo* u cilju učinkovite provedbe mjera integracijske politike utvrđene *Akcijskim planom za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine*.

Navedenim Rješenjem ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: ULJPPNM) imenovan je predsjednikom Stalnog povjerenstva, dok su članovi¹ predstavnici resornih tijela nadležnih za područje obrazovanja, zdravlja, socijalne politike, rada i zapošljavanja, kulture, stanovanja, unutarnjih poslova, vanjskih i europskih poslova, regionalnog razvoja i fondova Europske unije te predstavnik Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

U 2014. godini Stalno povjerenstvo prošireno je imenovanjem predstavnika iz Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje te iz Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

U svrhu operativne provedbe planiranih zadaća i izvještavanja Stalnog povjerenstva o tijeku provedbe i mogućim poteškoćama vezanima uz provedbu planiranih aktivnosti osnovana je *Radna skupina Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo* (u daljnjem tekstu: Radna skupina).

Obveza je Stalnog povjerenstva sastajati se dva puta godišnje, a po potrebi i češće. U slučaju potrebe, Stalno povjerenstvo može imenovati i *ad hoc* radne skupine za rješavanje pojedinih problema vezanih za integraciju stranaca u hrvatsko društvo, u koje se osim stručnjaka resornih tijela na operativnoj razini imenuju i predstavnici lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacija civilnoga društva.

U 2015. godini Stalno povjerenstvo sastalo se dva puta: 25. svibnja 2015. godine i 23. listopada 2015. godine.

¹ Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u zakonima ili drugim propisima korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod - članak 43. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08)

II.

SJEDNICE STALNOG POVJERENSTVA

- **Prva sjednica Stalnog povjerenstva - 25. svibnja 2015. godine**

1. sjednica Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo održana je dana 25. svibnja 2015. godine u prostorijama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

Istoj su nazočili ravnatelj ULJPPNM-a u svojstvu predsjednika Stalnog povjerenstva te ostali članovi koje čine predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva zdravlja, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i ULJPPNM-a. Predstavnik Ministarstva kulture nije nazočio sjednici uz prethodnu ispriku.

Dnevni red sjednice sastojao se od sljedećih točaka:

1. *Izješće o Akcijskom planu za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine u 2014. godini i Izješće o radu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo u 2014. godini*
2. *Izrada Operativnog plana za preseljenje izbjeglica iz Sirije u Republiku Hrvatsku*
3. *Vodič kroz integraciju stranaca u hrvatsko društvo - potrebe prevođenja*
4. *Razno*
 - učenje hrvatskoga jezika

1. **Izješće o Akcijskom planu za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine u 2014. godini i Izješće o radu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo u 2014. godini**

Na prvoj sjednici Stalnog povjerenstva predsjednik Stalnog povjerenstva izvijestio je prisutne o dokumentima koje je ULJPPNM pripremio za Vladinu proceduru usvajanja:

- Izješće o Akcijskom planu za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine u 2014. godini
- Izješće o radu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo u 2014. godini.

ULJPPNM je prikupio sva potrebna očitovanja za oba izvješća te će ih u narednom razdoblju proslijediti u Vladinu proceduru usvajanja. Nakon usvajanja, objavit će ih na svojoj službenoj web stranici.

Također ova i prethodna izvješća poslužit će za izradu novog akcijskog plana za naredno razdoblje, budući da Akcijski plan koji je trenutno na snazi ističe krajem ove godine.

Utvrđeno je da je ULJPPNM tijekom 2014. i 2015. godine u suradnji s relevantnim tijelima inicirao sastanke Radne skupine Stalnog povjerenstva, ali i sastanke na razini pojedinih tijela u sustavu integracije, temeljem kojih su riješeni specifični problemi poput osiguravanja kontinuirane zdravstvene zaštite u prihvatilištima za tražitelje azila. Istaknuto je da je Ministarstvo zdravlja zaključilo ugovore sa zdravstvenim ustanovama u Zagrebu i Kutini, a utvrđena je potreba rješavanja problematike vezane za azilante i njihovo uključivanje u sustav Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje radi pojednostavljenja pružanja zdravstvenih usluga.

Zaključeno je da će ULJPPNM po potrebi sazvati sastanak na koji će uz Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstva zdravlja pozvati i predstavnike/ce Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

2. Izrada Operativnog plana za preseljenje izbjeglica iz Sirije u Republiku Hrvatsku

Stalno povjerenstvo upoznato je sa sadržajem Europskog migracijskog programa (*European Migration Agenda*), koji je Europska komisija objavila 13. svibnja 2015. godine. Ovim dokumentom predlažu se mjere za upravljanje migracijama uslijed humanitarnih katastrofa na Sredozemlju, ali i u pogledu preseljenja izbjeglica s područja Sirije.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova pojasnilo je izazove koji predstoje Republici Hrvatskoj kao punopravnoj članici Europske unije, istaknuvši da na razini Europske unije slijede velike promjene u pogledu upravljanja migracijama u smislu podjele tereta među državama članicama. *Komunikacijom Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija - Europskim migracijskim programom i Aneksom Komunikacije* utvrđena su dva mehanizma upravljanja migracijama: premještanje i preseljenje migranata odnosno izbjeglica na način da države članice podijele teret u kontekstu migracijske krize.

U okviru mehanizma premještanja riječ je o migrantima koji dolaze na vanjske granice Europske unije brodovima putem Sredozemnog mora. Europska komisija predložila je premještanje tih migranata prema određenom ključu iz Italije i Grčke u ostale države članice. Pravna podloga za premještanje je hitni interventni mehanizam predviđen *člankom 78. Ugovora* o funkcioniranju Europske unije.

U lipnju 2015. godine održat će se dodatni sastanci Vijeća i šefova Vlada te će se o ovoj temi dodatno raspravljati, posebno u kontekstu određivanja kvota za države članice i davanja konkretnih prijedloga od strane Europske komisije.

Mehanizam preseljenja obuhvaća mjere preseljenja 20.000 sirijskih izbjeglica uslijed ratnih zbivanja u Siriji. Riječ je o kategoriji koja nije apsolutno obvezujuća za države članice, već je preporuka Europske komisije. Za Republiku Hrvatsku predviđao se broj od 315 osoba.

Također je istaknuto da Republika Hrvatska može samostalno definirati ciljanu skupinu sirijskih izbjeglica koju bi prihvatila (npr. maloljetne osobe, žene, muškarce, mješovito i sl.).

Zaključeno je da je potrebno definirati elemente koji će Vladi Republike Hrvatske poslužiti za donošenje odluke te je također istaknuta potreba razmatranja mogućnosti kontaktiranja i razgovora sa sirijskom zajednicom u Republici Hrvatskoj.

Za prihvata sirijskih izbjeglica od strane država članica Europska komisija predviđela je sredstva od 50.000.000,00 eura.

Predstavnica Ministarstva vanjskih i europskih poslova istaknula je da temeljem prethodno iznesenog Republika Hrvatska mora iskazati solidarnost, ali jednako tako mora biti spremna odgovoriti na izazov te mora pripremiti i osposobiti nacionalni sustav za prihvata velikog broja tražitelja azila i izbjeglica u okviru ova dva mehanizma. Provedba istih predstavljat će za Republiku Hrvatsku veliki izazov, ali će uz operaciju FRONTEX-a biti obaveza u kojoj Republika Hrvatska mora u potpunosti sudjelovati.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova (u daljnjem tekstu: MVEP) izvijestilo je da je u travnju zaprimilo službeni zahtjev Ureda Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) da Republika Hrvatska prihvata 50 osoba, tj. izbjeglica. MVEP je bio stava da bi prihvatom tog broja izbjeglica i sudjelovanjem u aktivnostima FRONTEX-a Republika Hrvatska napravila značajan iskorak i time iskazala svoju aktivnost i dobru volju u rješavanju humanitarne krize na Mediteranu. Ujedno je navela da bi broj od 50 osoba trebao biti ubrojen u sveukupan broj izbjeglica koje bi Republika Hrvatska trebala primiti sukladno kvotama Europske komisije. Pritom je predstavnica podsjetila i na evaluacije hrvatske granice za ulazak u Schengen, koja bi trebala započeti krajem godine, u kontekstu kojeg je također potrebno Republiku Hrvatsku prikazati kao dobar primjer i izbjeći loše komentare u smislu prihvata i integracije migranata.

Ovime je bila otvorena daljnja rasprava sa sudionicima sjednice

Predstavnica Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP) istaknula je da je MUP upoznat s problematikom dvaju mehanizama te da u tom pogledu nastoji postupati operativno. Iz tog razloga, održan je 15. svibnja 2015. godine sastanak na inicijativu MUP-a, na kojem su uz predstavnike MUP-a sudjelovali i predstavnici/ie MVEP-a, ULJPPNM-a i Međunarodne organizacije za migracije (IOM). Na sastanku je, između ostalog, raspravljano o potrebi donošenja operativnog plana za preseljenje sirijskih izbjeglica, u kojem je nužno utvrditi nadležnosti pojedinih tijela u sustavu.

MUP je izradio prijedlog Operativnog plana, koji je na sjednici Stalnog povjerenstva uručen svim sudionicima na uvid u cilju daljnje rasprave i dorade istoga.

Predstavnica je istaknula i da je u kontekstu osoba koje će biti potrebno preseliti iz Sirije u Republiku Hrvatsku riječ o izbjeglicama, a ne o tražiteljima azila. MUP ima kapacitete za smještaj tražitelja azila u prihvatilištima za tražitelje azila, dok se izbjeglice ne smještaju u prihvatilište.

Njihov smještaj je moguć na privremenoj osnovi, tj. do donošenja odluke o statusu od strane MUP-a u Prihvatilištu za tražitelje azila u Porinu. Međutim, u Prihvatilištu ne mogu dugo ostati, te je stoga potrebno uključiti druga nadležna tijela iz sustava integracije vezano za

osiguravanje daljnjeg smještaja, zdravstvene zaštite, obrazovanja, učenja hrvatskoga jezika i dr. Također, istaknula je da će u provođenje Operativnog plana biti potrebno uključiti i jedinice lokalne i regionalne samouprave i organizacije civilnoga društva.

Predsjednik Stalnog povjerenstva istaknuo je da Republika Hrvatska ne treba čekati smjernice niti preporuke Europske komisije, već je potrebno izraditi okvir za ovakve slučajeve koji je potrebno odgovarajuće nadograđivati i razvijati sukladno potrebama na terenu.

Zaključeno je da će tijela (koja su zastupljena u Stalnom povjerenstvu) svoja očitovanja na MUP-ov prijedlog Operativnog plana do 01. lipnja 2015. godine dostaviti ULJPPNM-u.

Predsjednik Stalnog povjerenstva ujedno je istaknuo da će se sjednice Stalnog povjerenstva ove godine održavati češće od uobičajenih dva puta godišnje, kako bi se pravovremeno odgovorilo na sve predstojeće izazove u kontekstu migracijske krize.

Također, predstavnica MUP-a istaknula je da odluku o preseljenju izbjeglica iz Sirije mora donijeti Vlada Republike Hrvatske te da je MUP upoznat sa zahtjevom UNHCR-a za prihvrat 50 osoba iz Sirije. Također je navela da će proces rješavanja statusa sirijskih izbjeglica biti brz, pri čemu je ponovila da bi isti privremeno bili smješteni u Prihvatilištu za tražitelje azila Porin u Zagrebu ili Kutini, te da će pritom biti potrebno pojačati zdravstvenu zaštitu u tom razdoblju.

Pomoćnik ministra zdravlja pritom je istaknuo da je Republika Hrvatska u tom pogledu provodila slične procedure radi prevencije ebole provodivši vježbe u Zračnoj luci Pleso. Tada su izrađene odgovarajuće operativne procedure, koje bi sada trebalo dodatno proširiti za potrebe osiguravanja zdravstvene zaštite izbjeglica i eventualnog sprječavanja širenja određenih bolesti.

Predstavnica Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje (u daljnjem tekstu: DUOSZ) istaknula je da DUOSZ bilježi dvadesetogodišnje iskustvo u radu s izbjeglicama te da u tom kontekstu shvaća važnost ove problematike.

U smislu osiguravanja smještaja sirijskih izbjeglica u okviru mehanizma preseljenja navela je da je trenutno u tijeku iseljavanje izbjeglica iz prognaničkog naselja Mala Gorica nedaleko Petrinje koje je u vlasništvu Republike Hrvatske, a planirani rok za zatvaranje tog naselja je srpanj 2015. godine. Sukladno tome, postoji mogućnost smještaja sirijskih izbjeglica u tom naselju, gdje se nalazi 80 montažnih kućica koje sadrže po dvije stambene jedinice, a predviđeno je za smještaj osam osoba u svakoj jedinici. Međutim, montažne kućice je potrebno obnoviti zbog istrošenosti nastale tijekom dugogodišnjeg korištenja. U naselju je osigurana infrastruktura u pogledu električne, vodovodne i kanalizacijske mreže, međutim, nema pitke vode koja je niz godina u naselje dovožena cisternom. Istaknula je da DUOSZ može napraviti izračun troškova za sanaciju naselja, kako bi se isto moglo dalje koristiti za potrebe smještaja sirijskih izbjeglica. DUOSZ raspolaže stručnim osobama poput inženjera, a ima i regionalne urede, ali ne raspolaže dostatnim sredstvima. Montažne kućice su bile dar japanske vlade, koja je nedavno postavila upit što će biti s njima po iseljavanju prognanika.

Nadalje, istaknula je da na raspolaganju za smještaj stoje i obnovljene stambene zgrade u Glini, Vojniću, Dvoru i Staroj Gradiškoj.

Naposlijetku, navela je da DUOSZ na temelju dugogodišnjeg iskustva u upravljanju privremenog smještaja za osobe u statusima prognanika, izbjeglica i povratnika ističe da se u

odabiru lokacije budućeg smještaja migranata svakako ispita stav lokalne zajednice radi pripreme domicilnog stanovništva.

Pomoćnica ministricе socijalne politike i mladih istaknula je da trenutno u Republici Hrvatskoj ima 13 azilanata i 50 osoba pod supsidijarnom zaštitom i da je sukladno zakonskom okviru smještaj osobama sa statusom osiguran u trajanju do dvije godine. U pogledu sirijskih izbjeglica navela je da bi im vrlo vjerojatno bio dodijeljena supsidijarna zaštita te da tek po dobivanju statusa ulaze u sustav Ministarstva socijalne politike i mladih (u daljnjem tekstu: MSPM). Naime, napomenula je da MSPM ne osigurava kolektivan, već pojedinačan smještaj u obliku stanova i sl. Kao poseban problema istaknula je nedostatak smještajnih kapaciteta za ovako velik broj migranata, budući da je stanove koji su u vlasništvu Republike Hrvatske, a koje na korištenje dobiva od strane Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, potrebno obnoviti, što predstavlja dugotrajan i skup proces. Također, istaknula je problem iznajmljivanja stanova na tržištu nekretnina zbog čestih predrasuda vlasnika stanova. Stoga prijedlog DUSOZ-a smatra dobrim privremenim rješenjem.

Na dodjeljivanje statusa sirijskim izbjeglicama osvrnula se voditeljica Odjela za azil Ministarstva unutarnjih poslova, istaknuvši da se procjena kriterija za dodjeljivanje statusa neće utvrđivati u Republici Hrvatskoj, već izvan nje, primjerica u Turskoj ili Jordanu i to od strane UNHCR-a.

U cilju dodatnog pojašnjavanja dodjeljivanja statusa migrantima i izbjeglicama gđa Mandić obrazložila je kako slijedi.

Vezano za azilni postupak odnosno postupak odobravanje međunarodne zaštite (postupak obuhvaća priznavanje dvije vrste statusa - azil i supsidijarnu zaštitu):

- tražitelj azila je stranac koji je izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za azil/podnio zahtjev za azil o kojemu nije donesena pravomoćna odluka,
- azilant je izbjeglica u smislu *Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine* kojem je uručena odluka o priznavanju azila.

Budući da često dolazi do miješanja pojmova azilant, tražitelj azila i izbjeglica, potrebno je naglasiti da se pod pojmom izbjeglica smatra izbjeglica u smislu Konvencije iz 1951. godine (*naime u hrvatskom pravnom sustavu pojam izbjeglice odnosi se i na državljane Bosne i Hercegovine, Kosova i Srbije koji su došli na područje Republike Hrvatske tijekom ratnih događanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice Republike Hrvatske*).

Izbjeglica u smislu Konvencije iz 1951. godine u hrvatskom azilnom sustavu je azilant odnosno stranac kojem je uručena - *Odluka o priznavanju azila* (u važećem Zakonu o azilu definiran je pojam izbjeglice u smislu Konvencije iz 1951. godine - izbjeglica je stranac koji se ne nalazi u zemlji svog državljanstva te se zbog osnovanog straha od proganjanja zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili političkog mišljenja ne može ili se zbog tog straha ne želi staviti pod zaštitu te zemlje, odnosno osoba bez državljanstva koja se nalazi izvan zemlje uobičajenog boravišta, a koja se ne može ili se zbog osnovanog straha ne želi vratiti u tu zemlju.).

Azilant je izbjeglica koja ispunjava uvjete iz *članak 4. Zakona o azilu*.

Tražitelj azila još uvijek nije formalno izbjeglica (azilant), sve dok mu se ne uruči odluka kojom mu se priznaje takav status.

Sukladno odredbama *Zakona o strancima*, strancu se može odobriti privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

Sirijskim državljanima koji bi trebali biti preseljeni ili prihvaćeni u Republiku Hrvatsku sukladno programu preseljenja (*resettlement*) bit će priznat azil ili supsidijarna zaštita te će se od dana uručivanja odluke smatrati azilantima ili strancima pod supsidijarnom zaštitom. Upravo stoga bi im se moralo omogućiti uživanje svih onih prava koja se inače jamče azilantima ili strancima pod supsidijarnom zaštitom u Republici Hrvatskoj (boravak, smještaj, zdravstvenu skrb, socijalnu skrb, pravo na spajanje obitelji, obrazovanje, pravo na pomoć pri integraciji i sl.).

Postoji mogućnost da se pojedinim sirijskim državljanima koji bi trebali biti preseljeni odobri i privremeni boravak iz humanitarnih razloga sukladno *Zakonu o strancima*. Privremeni boravak se odobrava rješenjem nadležne policijske uprave / policijske postaje, budući da je velika vjerojatnost da osobe neće imati putnu ispravu te bi istim rješenjem bili oslobođeni plaćanja upravne pristojbe. U slučaju odobrenja privremenog boravka sukladno odredbi *Zakona o strancima*, sirijski državljani imaju mogućnost samo pristupu tržištu rada bez obveze ishođenja dozvole za boravak i rad.

Naposljetku, predstavnica MUP-a je navela da će biti potrebno osigurati prevoditelje za arapski jezik. MUP već ima ugovore s 5 prevoditelja. Ovom problematikom predsjednik Stalnog povjerenstva zaključio je 2. a otvorio 3. točku Dnevnog reda.

3. Vodič kroz integraciju stranaca u hrvatsko društvo - potrebe prevođenja

ULJPPNM osnovao je u rujnu 2014. godine ad hoc Radnu skupinu Stalnog povjerenstva za izradu info-letka o osnovnim informacijama za integraciju stranaca u hrvatsko društvo.

Radna skupina sastojala se od predstavnika/ca resornih tijela (Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva zdravlja, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja), ULJPPNM-a, Centra za mirovine studije, Hrvatskog Crvenog križa i Instituta za migracije i narodnosti.

Članovi Radne skupine su ispred tijela i organizacija koje predstavljaju ULJPPNM-u dostavili tekstove koje je ULJPPNM objedinio i dostavio svima na mišljenje. Budući da cjelokupni tekst sadrži više od 50 stranica teksta, predloženo je da se naziv teksta 'info-letak' zamijeni nazivom 'vodič kroz integraciju', a predviđeno je i njegovo prevođenje na strani jezik i tiskanje.

Predsjednik Stalnog povjerenstva pozvao je članove/ice Stalnog povjerenstva na usuglašavanje prijedloga za prijevod, sukladno potrebama na terenu, a u cilju što učinkovitijeg korištenja planiranih sredstava.

Zaključeno je da je vodič potrebno tiskati u dvojezičnoj kombinaciji na engleski i francuski jezik. ULJPPNM će sukladno ovoj odluci zatražiti ponude na tržištu za prijevod, dizajn i tisak vodiča.

4. Razno

- učenje hrvatskoga jezika

Predsjednik Stalnog povjerenstva zamolio je pomoćnika ministra znanosti, obrazovanja i sporta da prisutne upozna s *Programom učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo.*

Predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (u daljnjem tekstu: MZOS) istaknuo je da je Program usvojen u prosincu 2014. godine i objavljen u Narodnim novinama. U postupku javne nabave organiziranom početkom 2015. godine od strane MZOS-a odabrane su ustanove u nekoliko hrvatskih gradova u kojima se nalaze azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom, koje će provoditi tečaj hrvatskoga jezika za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom. U tijeku je bilo potpisivanje ugovora između MZOS-a i tih ustanova, a početak provođenja tečaja predviđeno je za 01. lipnja 2015. godine.

- uključivanje Ureda visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice u Republici Hrvatskoj (UNHCR) i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u rad Stalnog povjerenstva

Temeljem opetovanih iskaza interesa od strane međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj (UNHCR-a i IOM-a) za uključivanje u rad Stalnog povjerenstva predsjednik Stalnog povjerenstva zatražio je mišljenje članova Stalnog povjerenstva.

Zaključeno je da je Stalno povjerenstvo tijelo Vlade Republike Hrvatske i da je navedene organizacije moguće uključiti kao gostujuće organizacije u cilju savjetovanja. Predsjednik Stalnog povjerenstva naglasio je da će u narednom razdoblju pozvati Terencea Pikea, predstavnika UNHCR-a u Republici Hrvatskoj, na sastanak u ULJPPNM.

Rasprava u okviru 1. sjednice Stalnog povjerenstva u 2015. godini zaključena je navodom da je potrebno djelovati brzo i učinkovito u cilju donošenja konačne odluke o provedbi mehanizma preseljenja sirijskih izbjeglica u Republiku Hrvatsku, te da je Stalno povjerenstvo tijelo koje mora stvoriti pretpostavke na temelju kojih će Vlada Republike Hrvatske donijeti konačnu odluku.

Tijela su još jednom pozvana da do 01. lipnja 2015. godine ULJPPNM-u dostave svoja očitovanja na prijedlog Operativnog plana za preseljenje sirijskih izbjeglica.

Preporuka Ministarstva vanjskih i europskih poslova, prema navodima predstavnica tog resora, je da se razmotriti mogućnost prihvata 50 izbjeglica iz Sirije temeljem zahtjeva UNHCR-a.

- **Druga sjednica Stalnog povjerenstva - 23. listopada 2015. godine**

Dana 23. listopada 2015. godine održana je, u prostorijama Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u Zagrebu u 2015. godini, druga sjednica Stalnog povjerenstva.

Sastanku su nazočili ravnatelj ULJPPNM-a u svojstvu predsjednika Stalnog povjerenstva te ostali članovi koje čine predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva zdravlja, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, Državnog Ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske i ULJPPNM-a.

Dnevni red sjednice sastojao se od sljedećih točaka:

1. *Izvešće o Akcijskom planu za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine u 2014. godini i Izvešće o radu Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo u 2014. godini*
2. *48. sastanak Nacionalnih kontakt osoba za integraciju, 28./29. listopada 2015. godine u Bruxellesu - priprema izlaganja predstavnika Republike Hrvatske na temu mjera poduzetih na nacionalnoj razini u pogledu prihvata i integracije tražitelja azila i izbjeglica*
3. *IPA FFRAC 2012 u kontekstu integracije migranata u hrvatsko društvo*
4. *Vodič kroz integraciju stranaca u hrvatsko društvo*
5. *Razno*

1. Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca za razdoblje od 2013. do 2015. godine - kratak pregled postignutog, definiranje izazova i rasprava o donošenju novog dokumenta

Akcijski plan je usvojen za razdoblje od 2013. do 2015. godine, što znači da slijede posljednja dva mjeseca provedbe važećih mjera i da je vrijeme za raspravu o novim mjerama integracije stranaca, posebno imajući u vidu posljednja zbivanja vezana za velik priljev migranata.

ULJPPNM je kao član Radne skupine za izradu nove Migracijske politike Republike Hrvatske predložio kao jednu od mjera izradu novog Akcijskog plana u okviru politike integracije stranaca u hrvatsko društvo. Međutim, iskrsnulo je nekoliko pitanja kada je riječ o mjerama integracije i donošenju novog strateškog plana.

Unatoč činjenici da u Republici Hrvatskoj postoje pozitivni propisi kojima je integracija stranaca regulirana kroz razna strateška područja, izrada jedinstvenog dokumenta poput Akcijskog plana te osnivanje Stalnog povjerenstva i njegove Radne skupine pridonijelo je sustavnijem i organiziranijem pristupu problematici integracije stranaca u hrvatsko društvo. To su pokazala dosadašnja izvješća o provedbi Akcijskog plana i o radu Stalnog povjerenstva. Stoga je preporuka ULJPPNM-a da se na isti način postupa i u narednom razdoblju. Iz navedenog razloga, izradi novog akcijskog plana odnosno sličnog dokumenta trebalo bi pristupiti što je moguće prije.

Međutim, nova migracijska politika još nije usvojena, a ona predstavlja pravnu osnovu za usvajanje novog integracijskog dokumenta.

Također, potrebno je detaljno razmotriti način na koji bi se novi dokument izradio u smislu definiranja ciljnih skupina, budući da je dosadašnji Akcijski plan svojim mjerama obuhvaćao sve kategorije stranaca, s posebnim fokusom na ranjive skupine (azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom). Očigledno je da će se Republika Hrvatska u narednom razdoblju morati znatno više fokusirati na ranjive skupine stranaca, odnosno na osobe pod međunarodnom zaštitom, tj. izbjeglice.

Predsjednik Stalnog povjerenstva istaknuo je da je u međuvremenu osnovana i ***Meduresorna radna skupina*** za provedbu Odluke Vlade RH o premještanju i preseljenju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje ispunjavaju uvjete za odobrenje međunarodne zaštite, koja je izradila *Operativni plan* za provedbu navedene Odluke. Taj plan sadrži, između ostalog, i mjere za integraciju osoba koje bi u okviru kvota trebale biti preseljene odnosno premještene u Republiku Hrvatsku.

2. 48. sastanak Nacionalnih kontakt osoba za integraciju, 28./29. listopada 2015. godine u Bruxellesu - priprema izlaganja predstavnika Republike Hrvatske na temu mjera poduzetih na nacionalnoj razini u pogledu prihvata i integracije tražitelja azila i izbjeglica

28./29. listopada 2015. godine u Bruxellesu se održava *48. sastanak Nacionalnih kontakt osoba za integraciju*, na kojem će sudjelovati predstavnik UJPPNM-a. Na sastanku je potrebno izvijestiti o nekoliko tema vezanih za integraciju izbjeglica.

Pitanja koja će biti potrebno odgovoriti je koliko je osoba do trenutka održavanja sastanka ušlo u Republiku Hrvatsku, te koliko ih je zatražilo azil. Nadalje, kakav je daljnji plan za prihvata izbjeglica i na koji način se planira pristupiti njihovoj integraciji (Naravno, ovdje možemo razgovarati uglavnom u kontekstu prihvata kvota). Jedno od pitanja odnosi se i na izvore financiranja integracijskih mjera te je s tim u vezi potrebno izvidjeti što nam je sve raspoloživo kako na nacionalnoj tako i na EU osnovi.

Ono možda najvažnije je razmotriti moguće načine postupanja Europske komisije i definirati prioritete te u skladu s njima predložiti izvjesne mjere na razini Europske komisije. Naime, jedan od prijedloga je da se na razini mreže Nacionalnih kontakt-osoba za integraciju osnuje radna skupina vezano za pitanja integracije izbjeglica.

ULJPPNM će uputiti predstavnicima relevantnih institucija upite kako bi na vrijeme pripremili izvješće za raspravu na predmetnom sastanku.

3. IPA FFRAC 2012 u kontekstu integracije migranata u hrvatsko društvo

Predsjednik Stalnog povjerenstva izvijestio je da je ULJPPNM temeljem analize izvješća o provedbi Akcijskog plana, ali i temeljem sudjelovanja u brojnim raspravama te na brojnim javnim događanjima vezano za integraciju stranaca u hrvatsko društvo, a posebno u vidu migrantskog vala došao do zaključka da će za povećani broj zakonitih migranata biti potrebno sustavno jačanje svih dionika, posebno onih koji izravno u sustavu rade s migrantima na njihovoj integraciji. U tom smislu ULJPPNM je pripremio projektni sažetak pod nazivom '*Support to migrant integration policy implementation*' odnosno '*Podrška u provedbi politike*

integracije migranata'. Ovaj projektni sažetak sadrži prijedlog aktivnosti koje su usmjerene na jačanje kapaciteta sustava, kroz brojne radionice, ali ono što je posebno značajno, kroz ovaj projekt, čije bi trajanje bilo 15 mjeseci, a vrijednost 680.000,00 €, nastojat će se osigurati sredstva za izradu novog strateškog dokumenta za integraciju. ULJPPNM će sve naknadno izvijestiti po primitku povratnih informacija o statusu projekta.

4. Vodič kroz integraciju stranaca u hrvatsko društvo

Jedna od mjera iz Akcijskog plana, čiji je nositelj ULJPPNM, odnosi se na izradu info-letka za integraciju stranaca u hrvatsko društvo. ULJPPNM je u međuvremenu osnovao tzv. *ad hoc* radnu skupinu Stalnog povjerenstva, koja se sastojala od predstavnika svih relevantnih tijela, koji su izradili tekstove po strateškim područjima. ULJPPNM je tekstove objedinio, također je ažurirao određene podatke nakon usvajanja novog *Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti* te je angažirao prevoditeljicu koja je tekst prevela na engleski i francuski, sukladno zaključku s posljednje sjednice Stalnog povjerenstva. Prisutnima je predočen finalni primjerak Vodiča kroz integraciju stranaca u hrvatsko društvo, koji je tiskan dvojezično u 200 primjeraka. Potrebno je utvrditi kome i gdje će se on dijeliti.

Također, tekst vodiča bit će dostupan na hrvatskom, engleskom i francuskom u PDF verziji, koju će ULJPPNM proslijediti tijelima radi objave na službenim web stranicama. Time bi se dodatno osigurali vidljivost i dostupnost svih nužnih informacija strancima, jer je vodič usmjeren na sve kategorije stranaca, ponovno s posebnim fokusom na ranjive skupine.

ZAKLJUČAK

Stalno povjerenstvo za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo i njegova radna skupina zaduženi su za nadzor nad provedbom mjera iz Akcijskog plana.

U cilju što učinkovitije provedbe mjera i rješavanja problema u području integracije stranaca u hrvatsko društvo, posebno ranjivih skupina stranaca poput azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, Stalno povjerenstvo i njegove *ad hoc* radne skupine sastale su se tijekom 2015. godine nekoliko puta te su zahvaljujući tim sastancima riješena važna pitanja u sustavu integracije.

Stalno povjerenstvo, koje koordinira ULJPPNM, nastavit će i u narednom razdoblju nadzor nad provedbom mjera iz Akcijskog plana te će ukazivati na nedostatke i izazove u sustavu integracije u cilju uspješne integracije stranaca u hrvatsko društvo.